

Hallituksen esitys Eduskunnalle syntymä- ja kuolintietojen ilmoittamista koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan väestötietolakia, terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia ja kuolemansyyn selvittämisestä annettua lakia muutettaviksi siten, että velvollisuudesta ilmoittaa syntymä- ja kuolintietoja eri viranomaisille sekä kuolemansyytä koskevien tietojen luovuttamisen edellytyksistä säädettäisiin lain tasolla.

Syntymää ja kuolemaa koskevien tietojen ilmoittamista väestötietojärjestelmään nopeutettaisiin ja yksinkertaistettaisiin. Syntymä- ja kuolintietoja käsittelevät terveydenhuollon yksiköt voisivat ilmoittaa nämä tiedot konekielisesti väestötietojärjestelmään suoraan omista tietojärjestelmistään.

Kuolemansyyn sisältävää kuolintodistusta ei enää toimitettaisi lääninhallitukselle väestökirjaviranomaisten kautta, vaan se lähetettäisiin sairaalasta suoraan lääninhallitukselle ja sieltä edelleen Tilastokeskukselle. Hautausluvan antaisi kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri. Tarkemmat säännökset menettelystä annettaisiin asetuksella.

Kuolemansyyn selvittämiseen liittyvien tietojen luovuttamisen edellytyksiin ehdotetaan vähäisiä muutoksia.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila ja sen arviointi	3
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö	3
Syntymää koskevat tiedot	3
Kuolintodistuksen toimittaminen viranomaisille ja kuolemansyytietojen luovuttaminen	3
1.2. Nykytilan arviointi	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	4
2.1. Tavoitteet	4
2.2. Keskeiset ehdotukset	4
Syntymä- ja kuolintietojen ilmoittaminen väestötietojärjestelmään	4
Kuolintodistuksen toimittaminen viranomaisille ja kuolemansyytietojen luovuttaminen	5
Hautauslupa	5
3. Esityksen vaikutukset	5
4. Asian valmistelu	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1. Lakiehdotusten perustelut	6
1.1. Väestötietolaki	6
1.2. Laki kuolemansyyn selvittämisestä	7
1.3. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä	9
2. Tarkemmat säännökset	9
3. Voimaantulo	9
LAKIEHDOTUKSET	
1. Laki väestötietolain muuttamisesta	10
2. Laki kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	11
3. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta	12
LIITE	
Rinnakkaistekstit	
1. Laki väestötietolain muuttamisesta	13
2. Laki kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	14

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja sen arviointi

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Syntymää koskevat tiedot

Syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetun asetuksen (824/1970) mukaan synnytyksessä avustanut tai äitiä hoitanut valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhdyskunnan palveluksessa oleva lääkäri, kätilö, terveydenhoitaja tai sairaanhoitaja on velvollinen antamaan syntymätodistuksen. Jos terveydenhuollon ammattihenkilö ei ole ollut läsnä synnytyksessä, lapsen äidin tai sen, jonka hoidossa lapsi on, on ilmoitettava julkisoikeudellisen yhdyskunnan palveluksessa olevalle lääkärille, kätilölle, terveydenhoitajalle tai sairaanhoitajalle lapsen syntymästä ja pyydettyä syntymätodistus.

Syntymätodistuksen antaja on velvollinen lähettämään yhden kappaleen todistusta ilmoituksena lapsen syntymästä sille evankelis-luterilaiselle tai ortodoksiselle seurakunnalle, johon äiti kuuluu. Ilmoitus sisältää tiedot äidistä ja syntyneestä lapsesta. Jos äiti ei kuulu seurakuntaan, ilmoitus lähetetään äidin kotikunnan maistraatille.

Nykyisin lähes kaikki synnytykset tapahtuvat terveydenhuollon toimintayksiköissä, jotka lähettävät ilmoitukset syntymästä seurakunnalle tai maistraatille. Pääosa seurakunnista toimittaa syntymätiedot edelleen lomakkeilla maistraateille, jotka tallettavat ne väestötietojärjestelmään.

Kuolintodistuksen toimittaminen viranomaisille ja kuolemansyytietojen luovuttaminen

Syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetun asetuksen mukaan kuolintodistuksen antaneen lääkärin on lähetettävä kappale kuolintodistusta sille evankelis-luterilaiselle tai ortodoksiselle seurakunnalle, johon henkilö kuollessaan oli kuulunut. Jos henkilö ei ole kuulunut seurakuntaan, todistus lähetetään viimeisen kotikunnan maistraatille. Kuolintodistus sisältää muun muassa tiedot kuolemansyystä ja kuoleman olosuhteista. Kuolemansyystä ei merkitä väestötietojärjestelmään, mutta tieto on kuitenkin merkitty seurakuntien pitämiin niin sanottuihin kuoluiden luetteluihin. Toinen kappale kuolinto-

distusta toimitetaan lähimmälle omaiselle tai sille, joka on ilmoittanut huolehtivansa vainajan hautaamisesta. Omaisen on toimitettava kuolintodistus sille seurakunnalle, johon henkilö kuollessaan oli kuulunut tai viimeisen kotikunnan maistraatille. Seurakunta tai maistraatti antaa hautauslupatodistuksen. Hautausmaan omistajan on ilmoitettava hautauksen ajasta ja paikasta sille seurakunnalle, johon henkilö kuollessaan oli kuulunut tai hänen viimeisen kotikuntansa maistraatille.

Seurakunta tai maistraatti, jolle kuolintodistus on toimitettu, lähettää sen lääninhallitukselle tai terveysviraston lääkärille, joka tarkastaa kuolintodistuksen ja lähettää sen Tilastokeskukselle. Tilastokeskus säilyttää todistukset ja voi antaa niistä hyväksyttävää tarkoitusta varten tietoja asianomaisille viranomaisille ja vakuutuslaitoksille sekä vainajan lähimmille omaisille. Muusta kuolemansyyn selvittämiseen liittyvien tietojen antamisesta säädetään kuolemansyyn selvittämisestä annetussa laissa (459/1973). Tietoja saadaan antaa ainoastaan tuomioistuimelle ja muulle tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle, sille, jonka hakemuksesta tai suostumuksella kuolemansyyn selvittämiseksi tarpeellinen toimenpide on suoritettu, sekä vainajan lähimmälle omaiselle. Viimeksi mainitun suostumuksella tietoja voidaan antaa myös muille. Asiakirjoihin sisältyvien tietojen julkisuudesta on lisäksi voimassa, mitä asiakirjojen julkisuudesta erikseen säädetään.

Nykyisin noin 70 prosenttia kuolemista tapahtuu terveydenhuollon toimintayksiköissä.

1.2. Nykytilan arviointi

Nykyinen syntymä- ja kuolintietojen rekisteröinti väestötietojärjestelmään on tietojen hyväksikäyttäjien kannalta hidas, eikä ilmoitusliikenne suju tarkoituksenmukaisella tavalla. Rekisteröinnit perustuvat lomakkeiden lähettämiseen viranomaiselta toiselle. Sairaalat ilmoittavat syntymää ja kuolemaa koskevat tiedot kirkollisille väestörekisterin pitäjille lomakkeilla keskimäärin viidessä päivässä tapahtumasta. Pääosa seurakunnista ilmoittaa tiedot lomakkeilla maistraateille, jotka tallettavat tiedot väestötietojärjestelmään. Tiedot rekisteröityvät väestötietojärjestelmään ny-

kyisin keskimäärin runsaan kahden viikon kuluessa tapahtumasta.

Nykyisen järjestelmän ongelmana on haudan lisäksi muun muassa se, että tieto henkilön kuolemansyystä sisältyy väestökirjaviranomaisille toimitettaviin lomakkeisiin. Tietoa voidaan pitää arkaluontoisena, eivätkä sen luovuttamista koskevat säännökset ole ajan tasalla. Kuolemansyyn ilmoittaminen väestökirjaviranomaisille ei ole perusteltua.

Syntymä- ja kuolintietojen ilmoittamisesta väestörekisterin pitäjälle ja kuolintietojen ilmoittamisesta lääninhallitukselle sekä edelleen Tilastokeskukselle säädetään syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annettussa asetuksessa. Säännökset ovat vanhentuneet ja puutteelliset. Syntymää ja kuolemaa koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä kuolemansyytietojen luovuttamisesta tulisi säätää laissa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet

Väestökirjanpidon tavoitteena on saada tiedot väestötietojärjestelmään mahdollisimman nopeasti ja virheettömästi. Tiedot pyritään rekisteröimään ilman välivaiheita suoraan tiedon syntylähteeltä. Näin menetellen tiedot ovat nopeasti kaikkien väestötietojärjestelmän käyttäjien hyödynnettävissä.

Väestötietojärjestelmän tietojen ajantasaisuutta on merkittävästi parantanut konekielisen ilmoitusliikenteen käyttöönotto esimerkiksi perhe- ja henkilöoikeudellisia ratkaisuja koskevien tietojen ilmoittamisessa käräjäoikeuksista, Suomen kansalaisuuden saamista koskevien tietojen ilmoittamisessa Ulkomaalaisvirastosta samoin kuin rakennus- ja huoneistotietojen ilmoittamisessa kunnista.

Esityksessä ehdotetulla uudistuksella neuvutetaan ja yksinkertaistetaan syntymää ja kuolemaa koskevien tietojen ilmoittamista väestötietojärjestelmään. Syntymä- ja kuolintietoja käsittelevät terveydenhuollon yksiköt voisivat ilmoittaa nämä tiedot konekielisesti väestötietojärjestelmään suoraan niiden omista tietojärjestelmistä saatuaan tähän väestötietolain (507/1993) 8 §:ssä tarkoitetun luvan rekisteriviranomaisilta. Tietojen kulua yksinkertaistettaisiin muutenkin, ja nykyisestä väestökirjaviranomaisten antamasta hautauslupatodistuksesta luovuttaisiin.

Väestötietojärjestelmään rekisteröity tieto

syntymästä ja kuolemasta olisi välittömästi maistraattien sekä sellaisten seurakuntien ja muiden väestötietojärjestelmän käyttäjien, muun muassa Kansaneläkelaitoksen, käytössä, joilla on automaattisen tietojenkäsittelyjärjestelmän kautta yhteys väestötietojärjestelmään. Ne seurakunnat, joilla tällaista yhteyttä ei ole, saisivat tiedot syntymästä ja kuolemasta heti rekisteröinnin jälkeen väestötietojärjestelmästä tulostettavilla ilmoituksilla, jotka toimitetaan päivittäin kyseisille seurakunnille postitse.

Syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annettu asetus kumottaisiin uudistuksen yhteydessä, ja syntymä- ja kuolintietoja koskevista ilmoitusvelvollisuuksista sekä kuolinsyytä koskevien tietojen luovuttamisen perusteista säädettäisiin laissa.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Syntymä- ja kuolintietojen ilmoittaminen väestötietojärjestelmään

Esityksessä ehdotetaan, että terveydenhuollon toimintayksikkö tai asetuksella tarkemmin määrättävä terveydenhuollon ammattihenkilö, joka on avustanut synnytyksessä, olisi velvollinen ilmoittamaan lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään. Kuolintiedon olisi velvollinen ilmoittamaan väestötietojärjestelmään terveydenhuollon toimintayksikkö tai hautausluvan antanut lääkäri.

Sairaalat, terveyskeskukset ja muut syntymä- ja kuolintietoja käsittelevät terveydenhuollon toimintayksiköt voisivat ilmoittaa nämä tiedot suoraan niiden omista tietojärjestelmistä konekielisesti väestötietojärjestelmään esimerkiksi kerran vuorokaudessa.

Konekielisessä tiedonsiirrossa on otettava huomioon tietosuojaa koskevat henkilörekisterilain (471/1987) vaatimukset. Tietojen virheettömyyden varmistamiseksi kiinnitettäisiin erityistä huomiota tietojen ilmoittajien kouluttamiseen ja ohjaukseen sekä ilmoituksille tiedoille käsittelyn eri vaiheessa tehtäviin teknisiin tarkistuksiin. Tiedonsiirrossa olisi kaikissa tapauksissa varmistuttava siitä, että tiedon alkuperä ja ilmoituksen tekijä ovat aina myöhemmin jäljitettävissä. Tiedot rekisteröitäisiin väestötietojärjestelmään vähintään viisi kertaa viikossa, ja rekisteröinnistä palautuisi kuittaustieto takaisin tapahtuman ilmoittajalle. Syntymää koskevan kuittaustiedon mukana sairaala saisi tiedon lapselle annetusta henkilötunnuksesta.

Jos tietoja ei voida ilmoittaa konekielisesti, ne toimitettaisiin mahdollisimman nopeasti lomakkeella maistraattiin. Tieto lapsen syntymästä tai jonkun kuolemasta rekisteröitäisiin väestötietojärjestelmään ilmoitustavan mukaan kahdesta viiteen päivän kuluessa tahtumasta.

Kuolintodistuksen toimittaminen viranomaisille ja kuolemansyitietojen luovuttaminen

Kuolintodistuksen ja hautausluvan antaisi pääsääntöisesti lääkäri, joka selvittää kuolemansyyntä. Kuolintodistus toimitettaisiin suoraan lääninhallitukselle, joka tarkastaisi nykyiseen tapaan todistuksen ja lähettäisi sen edelleen Tilastokeskukselle. Tilastokeskus säilyttäisi kuolintodistuksen pysyvästi. Koska kuolintodistusta ei enää toimitettaisi väestökirjaviranomaisten kautta, nämä eivät enää saisi tietoonsa kuolemansyitä.

Tilastokeskuksen tehtävästä säilyttää kuolintodistuksiin sisältyviä tietoja säädettäisiin kuolemansyyntä selvittämisestä annetussa laissa.

Kuolemansyyntä selvittämiseen liittyvien asiakirjojen salassapidosta otettaisiin nimenomainen säännös kuolemansyyntä selvittämisestä annettuun lakiin. Poikkeukset salassapidosta, eli mahdollisuudet luovuttaa tietoja, säilyisivät pääosin nykyisellään. Säännökset, jotka koskevat tietojen luovuttamista lähiomaisille, saatettaisiin kuitenkin vastamaan terveyden- ja sairaanhoidossa noudatettavia säännöksiä. Tietoja voitaisiin lisäksi eräin edellytyksin antaa vakuutus- ja eläkelaitoksille. Tilastokeskuksen tietojenluovutus-oikeudesta säädettäisiin samassa yhteydessä kuin muustakin kuolemansyyntä selvittämiseen liittyvien asiakirjojen tietojen luovuttamisesta.

Hautauslupa

Nykyisestä väestökirjaviranomaisten antamasta hautauslupatodistuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Kuolleen saisi haudata tai ruumiin luovuttaa lääketieteen opetusta tai tutkimusta varten, kun kuolemansyyntä on selvitetty ja lääkäri on antanut hautausluvan. Hautauslupa annettaisiin sille, joka huolehtii vainajan hautaamisesta. Tieto kuolemasta ilmoitettaisiin väestötietojärjestelmään vasta siinä vaiheessa, kun hautauslupa on annettu. Hautauksen, jolla tarkoitettaisiin myös tuhkasta, saisi toimittaa sen jälkeen kun hau-

tauslupa tai kuolinselvitys on annettu hautausmaan omistajalle taikka hautausmaan omistaja on varmistanut, että kuolema on merkitty väestötietojärjestelmään.

Hautausluvan antamisesta ja hautaamisesta ilmoittamisesta säädettäisiin tarkemmin aseuksella.

3. Esityksen vaikutukset

Uudistus nopeuttaa syntymää ja kuolemaa koskevien tietojen saamista väestötietojärjestelmään ja parantaa siten väestötietojärjestelmän tietojen tasoa. Tietojen tason parantuminen taas luo entistä paremmat edellytykset toteuttaa järjestelmästä viranomaisille annettavaa tietohuoltoa virheettömästi ja tehokkaasti.

Syntymää ja kuolemaa koskevat tiedot saataisiin nykyistä nopeammin väestötietojärjestelmään, kun tiedot ilmoitettaisiin lomakkeella suoraan maistraateille, joissa tieto viipymättä tallennetaan väestötietojärjestelmään. Siirtyminen konekieliseen ilmoitusliikenteeseen nopeuttaisi edelleen tietojen saamista väestötietojärjestelmään. Koska tieto siirrettäisiin väestötietojärjestelmään suoraan terveydenhuollon toimintayksikön omasta järjestelmästä, erillisten lomakkeiden laatiminen ja lähettäminen jäisi siltä pois. Tällöin myös maistraatissa tallennustyö vähentyisi, ja näin vapautuvia voimavaroja voitaisiin kohdentaa niille tulosalueille, joissa henkilöstömäärä on erityisen niukka tai joihin on suunnitteilla uusia tehtäviä.

Väestötietojärjestelmään rekisteröity tieto syntymästä ja kuolemasta olisi välittömästi maistraattien sekä sellaisten seurakuntien ja muiden väestötietojärjestelmän käyttäjien käytössä, joilla on automaattisen tietojenkäsittelyjärjestelmän kautta yhteys väestötietojärjestelmään.

Konekieliseen tiedonsiirtoon perustuva syntymä- ja kuolintietojen nopea rekisteröityminen väestötietojärjestelmään hyödyttää merkittävästi niitä seurakuntia, joilla on automaattisen tietojenkäsittelyjärjestelmän kautta yhteys väestötietojärjestelmään. Tällaisten yhteyksien yleistyessä yhä useamman seurakunnan tiedonsaanti nopeutuu. Seurakunnissa käsin tehtävä väestökirjanpitoon liittyvä työ vähenee. Siirtymäkauden aikana on tarkoitus kiinnittää, tarvittaessa erityisjärjestelyin, huomiota niiden seurakuntien mahdollisimman nopeaan tiedonsaantiin, joilla ei ole vielä mahdollisuutta yhteyksiin auto-

maattisten tietojenkäsittelyjärjestelmien kautta.

Terveydenhuollon toimintayksiköt saisivat nopeasti tietoonsa lasten henkilötunnukset, mikä helpottaisi potilasasiakirjojen laatimista ja arkistointia.

Esityksen välittömät taloudelliset vaikutukset ovat vähäiset. Menettelyä järkipärittämällä luodaan edellytyksiä yhteiskunnan tietohuollon tehostamiselle ja henkilöstövoimavarojen tarkoituksenmukaiselle kohdentamiselle. Konekieliseen ilmoitusliikenteeseen siirrytään sitä mukaa kuin terveydenhuollon toimintayksiköt ovat valmiit siihen siirtymään.

4. Asian valmistelu

Uudistusta on alustavasti valmisteltu Väestötietokeskuksessa ja väestökirja-asiaain neuvottelukunnassa, jossa ovat edustettuina sisäasiainministeriön hallinnonalan lisäksi muun muassa evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta, Suomen Kuntaliitto ja Tilastokeskus.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäasiainministeriö ovat virkatyönä valmistelleet uudistusta yhteistyössä Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja Väestötietokeskuksen kanssa. Uudistuksen valmistelussa

ovat eri vaiheissa olleet mukana myös kirkkohallitus, Helsingin ja Espoon terveysvirastot, Helsingin yliopistollinen keskussairaala, Kättilöopisto, Koskelan sairaala, Sairaaliitto, Tilastokeskus, Kansaneläkelaitos ja Espoon seurakuntayhtymä. Tietojen konekielistä ilmoittamista on kokeiltu Helsingin yliopistollisen keskussairaalan naistenklinikan ja sädehoitoklinikan kanssa.

Esitysehdotuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, opetusministeriöltä, Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukselta, Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselta, tietosuojavaltuutetulta, Tilastokeskukselta, Väestötietokeskukselta, lääninhallituksilta, osalta rekisterihallinnon paikallisviranomaisia, Kansaneläkelaitokselta, Suomen Kuntaliitolta, kirkkohallitukselta, ortodoksiselta kirkollishallitukselta, Helsingin kaupungin terveysvirastolta, Suomen Lääkäriliitolta, Suomen Kättilöliitolta, Suomen hautausmaa- ja krematorioliitolta sekä Suomen Hautaustoimistojen Liitolta.

Valtaosa lausunnonantajista suhtautui ehdotukseen pääosin myönteisesti. Lausunnoissa esitetyt muutosehdotukset on jatkovalmistelussa otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Väestötietolaki

11 §. *Syntymä- ja kuolintietoja koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Väestötietolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 11 §, jossa säädettäisiin velvollisuudesta ilmoittaa lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään. Nykyisin ilmoitusvelvollisuutta koskevat säännökset ovat syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetun asetuksen 1 luvussa.

Ilmoituksen väestötietojärjestelmään olisi velvollinen tekemään terveydenhuollon toimintayksikkö ja asetuksessa tarkemmin säädettävä terveydenhuollon ammattihenkilö. Ilmoitus sekä sen tekijä on kirjattava ja ilmoitus säilytettävä terveydenhuollon toimin-

tauksikössä. Lapsen äidille tai sille, jonka hoidossa lapsi on, säädettäisiin velvollisuus asetuksessa tarkemmin säädettävissä tapauksissa ilmoittaa tieto lapsen syntymästä terveydenhuollon toimintayksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle väestötietojärjestelmään edelleen toimitettavaksi. Tämä tulisi kysymykseen niissä harvinaisissa tapauksissa, joissa lapsi ei ole syntynyt terveydenhuollon toimintayksikössä eikä terveydenhuollon ammattihenkilö ole avustanut synnytyksessä.

Ilmoitusvelvollisista ja ilmoituksen tekemisestä säädettäisiin tarkemmin väestötietoasetuksessa (886/1993). Tarkoituksena on, että ilmoituksen väestötietojärjestelmään tekisi kaikissa tilanteissa terveydenhuollon toimintayksikkö tai lääkäri, kättilö, terveydenhoitaja

tai sairaanhoitaja. Pääsääntöisesti ilmoituksen tekisi sairaala tai muu terveydenhuollon toimintayksikkö, jossa lapsi on syntynyt. Jos lapsi on syntynyt muualla, ilmoituksen tekisi lääkäri, kätilö, terveydenhoitaja tai sairaanhoitaja, joka on avustanut äitiä synnytyksessä. Muissa kuin edellä mainituissa tilanteissa olisi äiti tai se, jonka hoidossa lapsi on, velvollinen ilmoittamaan lapsen syntymästä ensin terveydenhuollon toimintayksikölle tai edellä mainitulle terveydenhuollon ammattihenkilölle, jotka puolestaan välittäisivät tiedon lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään. Myös nykyisin äiti on velvollinen tällaisissa tilanteissa kääntymään terveydenhuollon ammattihenkilön puoleen lapsen synnyttyä.

Ilmoitettavat tiedot olisivat äidin henkilötiedot, lapsen syntymäaika ja sukupuoli sekä rekisteröintiteknisistä syistä myös merkintä, josta käy ilmi mahdollinen raskauden monisikiöisyys. Ilmoitus tehtäisiin äidin kotikunnan maistraatille, joka tallentaisi tiedon viipymättä väestötietojärjestelmään. Ilmoitus tehtäisiin vahvistetun kaavan mukaisella lomakkeella. Terveydenhuollon toimintayksikkö voisi ilmoittaa tiedon myös suoraan konekielisesti väestötietojärjestelmään. Tarkoituksena on, että tähän menettelyyn siirrytään sitä mukaa kuin sairaaloilla ja terveyskeskuksilla on siihen tekniset edellytykset. Ilmoituksesta kävisivät ilmi myös ilmoituksen tekijää koskevat tarpeelliset tiedot, jotka säilytettäisiin väestötietojärjestelmässä. Myös konekielisen ilmoituksen tekijä olisi siten kaikissa tapauksissa jälkeinpäin todettavissa.

Kuolintiedon ilmoittaminen väestötietojärjestelmään liittyy kuolemansyyn selvittämiseen. Sen vuoksi velvollisuudesta ilmoittaa tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään säädettäisiin kuolemansyyn selvittämisestä annetussa laissa ja kuolemansyyn selvittämisestä annetussa asetuksessa (948/1973). Väestötietolain 11 §:n 2 momenttiin otettaisiin viittaus tähän lainsäädäntöön.

12 §. *Eräiden laitosten ja sosiaalilautakunnan ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 3 momentti, jonka mukaan syntymän ja kuoleman ilmoittamisesta säädetään asetuksella, ehdotetaan kumottavaksi. Säännöksessä viitataan syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annettuun asetukseen, joka kumottaisiin uudistuksen yhteydessä. Ilmoitusvelvollisuuksista säädettäisiin 11 §:ssä ja väestötietoasetuksessa, kuolemansyyn selvittämisestä annetussa laissa ja kuolemansyyn selvittämi-

sestä annetussa asetuksessa sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994).

1.2. Laki kuolemansyyn selvittämisestä

1 §. Pykälän 1 momentissa olisi pykälässä jo oleva säännös velvollisuudesta ilmoittaa kuolemasta lääkärille tai poliisille.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin terveydenhuollon toimintayksikön ja lääkärin velvollisuudesta ilmoittaa kuolemasta väestötietojärjestelmään sekä lääninhallitukselle, jolla olisi edelleen velvollisuus ilmoittaa kuolemasta Tilastokeskukselle. Tarkoituksena on, että ilmoituksen väestötietojärjestelmään tekisi pääsääntöisesti sairaala tai muu terveydenhuollon toimintayksikkö, jossa kuolema on todettu. Jos kuolema on tapahtunut muualla, ilmoituksen tekisi lääkäri.

Ilmoitusmenettelystä säädettäisiin yksityiskohtaisemmin kuolemansyyn selvittämisestä annetussa asetuksessa. Kuolemasta olisi ilmoitettava sille maistraatille, jonka virka-alueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta. Ilmoitettavat tiedot olisivat henkilötiedot, kuolinaika ja viimeinen kotikunta sekä ilmoittajaa koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot voitaisiin välittää väestötietojärjestelmään suoraan tietoliikenneyhteyksin tai muutoin konekielisesti sitä mukaa kuin sairaaloilla ja terveyskeskuksilla on siihen tekniset edellytykset. Konekielisessä tiedonsiirrosta olisi otettava huomioon henkilörekisterilaissa tiedonsiirrolle säädetyt tietosuojaa koskevat vaatimukset.

Käytännössä ilmoitusmenettely olisi tavallisesti seuraava: lääkäri, joka on todennut kuolemansyyn, täyttää lomakkeen, jonka yksi osa on lääninhallitukselle ja edelleen Tilastokeskukselle toimitettava kuolintodistus. Kuolintodistuksesta jää jäljennös myös sen antajalle. Yksi osa lomakkeesta on ilmoitus kuolemasta väestötietojärjestelmään. Tämä lähetetään maistraatille, jollei ilmoitusta tehdä konekielisesti. Saman lomakekokonaisuuden osana on myös hautauslupa.

Syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetussa asetuksessa on nykyisin säännökset kuolleena syntyneestä lapsesta annetavasta todistuksesta sekä kuolleena syntymistä koskevasta ilmoitusmenettelystä. Kuolleena syntyneestä laadittavasta todistuksesta sekä kuolleena syntymistä koskevasta ilmoitusmenettelystä ehdotetaan säädettäväksi kuolemansyyn selvittämisestä annetussa ase-

tuksessa. Pykälän 3 momentti sisältäisi valtuuden säätää asetuksella lääninhallituksen velvollisuudesta eräissä tapauksissa ilmoittaa kuolemasta sekä kuolleena syntyneestä tehtävästä ilmoituksesta.

Lääninhallitukset ovat velvollisia toimitamaan Tilastokeskukselle kuolintodistukset, kuolinselvitykset ja kuolleina syntyneitä koskevat todistukset. Tilastokeskuksen on syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annettun asetuksen nojalla säilytettävä nämä tiedot. Tätä käytäntöä ei ole tarkoitus muuttaa. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Tilastokeskuksen velvollisuudesta tietojen säilyttämiseen.

2 §. Lain sanamuotojen yhtenäisyyden vuoksi ehdotetaan, että pykälässä käytettäisiin hautaamista varten annettavan todistuksen sijasta ilmausta "lupa hautaamiseen". Lääkäriin velvollisuudesta antaa lupa sille, joka on ilmoittanut huolehtivansa vainajan hautaamisesta, säädettäisiin kuolemansyyn selvittämisestä annetussa asetuksessa.

12 a §. Lain 4 lukuun ehdotetaan lisättäväksi säännös kuolleena syntyneistä annettavien todistusten, kuolintodistusten, hautauslupien ja kuolinselvitysten maksuttomuudesta. Nykyisin vastaava säännös on syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetussa asetuksessa.

15 §. Kuolemansyyn selvittämisen yhteydessä saadut tiedot sekä kuolemansyyn selvittämisestä laaditut asiakirjat sisältävät henkilökohtaisia, arkaluonteisia tietoja, minkä vuoksi niiden salassapidettävyydestä ehdotetaan otettavaksi säännös pykälän 1 momenttiin.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettaviksi säännökset perusteista, joilla voidaan antaa tieto näistä salassapidettävistä seikoista. Tietoja voitaisiin momentin mukaan luovuttaa tuomioistuimelle, muulle tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle tai yhteisölle sekä vakuutus- ja eläkelaitokselle. Tämän lisäksi tietoja voitaisiin luovuttaa sille, jonka hakemuksesta tai suostumuksella kuolemansyyn selvittämiseksi tarpeellinen toimenpide on suoritettu sekä vainajan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen. Ehdotetut säännökset vastaavat pääsääntöisesti nykyistä tietojen luovuttamiskäytäntöä, joka on todettu käytännössä toimivaksi.

Vakuutus- ja eläkelaitosten oikeus saada tietoja ehdotetaan lisättäväksi momenttiin. Syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetussa asetuksessa säädetään kuolemansyystä

koskevien tietojen luovuttamisesta vakuutuslaitoksille. Vakuutuslaitokset tarvitsevat näitä tietoja eläkevakuutus-, tapaturma- ja liikennevakuutusratkaisuja sekä jossain määrin myös henkivakuutusratkaisuja tehdessään. Nykyisten tietosuojasäännösten mukaan tietojen luovuttamisesta tulee säätää lailla. Tämän vuoksi edellä mainittujen tietojen luovuttamisesta vakuutus- ja eläkelaitokselle ehdotetaan säädettäväksi tässä lainkohdassa. Laitos on tässä yhteydessä tarkoitettu yleisnimeksi siten, että se kattaisi esimerkiksi yhtiömuotoiset toiminnanharjoittajat. Laitoksen olisi tietoja pyytäessään kussakin tapauksessa perusteltava tiedonsaantitarpeensa.

Nykyisin vainajan sukulaisista vain lähimmällä omaisella on oikeus saada tietoonsa tämän lain nojalla saatuja tietoja sekä tiedoksi kuolemansyyn selvittämisen yhteydessä syntyneitä asiakirjoja. Lähimmän omaisen suostumuksella tietoja saadaan kuitenkin antaa myös muille. Tilastokeskus voi syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä annetun asetuksen 21 §:n 2 momentin nojalla antaa tietoja henkilön kuolemansyystä vainajan lähimmille omaisille.

Koska terveydenhuollon tietojen saantiin oikeutettujen piiriä on laajennettu viimeaikaisessa lainsäädännössä ja koska ei ole perusteltua pitää eri lähiomaisia tai vainajan muita läheisiä toisiinsa nähden eri asemassa, ehdotetaan tietojen saantiin oikeutettujen piirin laajentamista koskemaan lähiomaisia ja muuta vainajan läheistä. Ehdotettu säännös on yhteneväinen potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 13 §:n 3 momentin 3 kohdan kanssa, jonka nojalla on sallittua antaa tajuttomuuden tai siihen verrattavan syyn vuoksi hoidettavana olevan potilaan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen tieto potilaan henkilöstä ja potilaan terveydentilasta.

Pykälässä tarkoitettuna lähiomaisena voitaisiin pitää yleensä vainajan aviopuolisoa ja häneen suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa olevaa sukulaistaan. Lähiomaiseen verrattava läheinen henkilö voi olla esimerkiksi se, jonka kanssa vainaja on elänyt avioliitonomaisessa suhteessa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta tieteelliseen tutkimukseen ja Tilastokeskuksen oikeudesta luovuttaa tietoja myös tilastotarkoituksiin. Tarkoituksena on säilyttää nykyinen tilanne siten, että Tilastokeskus voisi luovuttaa kuolintodistukseen sisältyviä tietoja tieteellistä tutki-

musta ja tilastointia varten omalla päätöksellä, kun taas muiden viranomaisten hallussa olevien tietojen luovuttaminen tieteelliseen tutkimukseen edellyttäisi yleisten asiakirjojen julkisuutta koskevien säännösten mukaisesti asianomaisen ministeriön lupaa.

Maistraatit ja kirkolliset väestörekisterin pitäjät saavat ehdotetun uudistuksen voimaantuloon saakka tietoonsa kuolemansyyt, koska kuolintodistukset toimitetaan niiden kautta lääninhallituksille. Maistraattien ja kirkollisen väestörekisterin pitäjien olisi, kuten nykyisinkin, pidettävä nämä tiedot salassa, eivätkä pykälän 2 ja 3 momentissa tarkoitettua luovutusperusteet koskisi heitä. Tästä otettaisiin lakiin siirtymäsäännös. Uudistuksen tultua voimaan kuolemansyyntä sisältävää kuolintodistusta ei enää toimiteta väestökirjaviranomaisille.

1.3. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä

15 a §. *Velvollisuus ilmoittaa syntymästä ja kuolemasta.* Terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaan lakiin on koottu terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Terveydenhuollon ammattihenkilön velvollisuudesta ilmoittaa lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään ehdotetaan säädettäväksi väestötietolain 11 §:ssä. Terveydenhuollon toimintayksikön tai lääkärin velvollisuudesta ilmoittaa kuolemasta ehdotetaan säädettäväksi kuolemansyyntä

selvittämisestä annetun lain 1 §:ssä. Koska terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusvelvollisuudesta näissä tapauksissa säädettäisiin muualla kuin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa, ehdotetaan, että lakiin lisättäisiin 15 a §, jossa mainittaisiin ne ammattihenkilöiden ilmoitusvelvollisuudet, joista säädetään muualla lainsäädännössä.

2. Tarkemmat säännökset

Väestötietoasetuksessa säädettäisiin tarkemmin syntymää koskevan tiedon ilmoittamisesta väestötietojärjestelmään. Kuolintodistuksesta, luvasta hautaamiseen ja kuolintiedon ilmoittamisesta eri viranomaisille ja väestötietojärjestelmään säädettäisiin tarkemmin kuolemansyyntä selvittämisestä annetussa asetuksessa.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Tarvittavan koulutuksen ja tiedotuksen järjestämiselle sekä lomakkeiston uudistamiselle tulee kuitenkin varata riittävästi aikaa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**väestötietolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun väestötietolain (507/1993) 12 §:n 3 momentti sekä

lisätään lakiin siitä lailla 202/1994 kumotun 11 §:n tilalle uusi 11 § seuraavasti:

11 §

*Syntymä- ja kuolintietoja koskeva
 ilmoitusvelvollisuus*

Terveydenhuollon toimintayksikön ja terveydenhuollon ammattihenkilön on ilmoitettava lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Lapsen äidin tai sen, jonka hoidossa lapsi on, on asetuksella tarkemmin säädetävissä tapauksissa ilmoitettava tieto lapsen syntymästä terveydenhuollon toiminta-

yksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle väestötietojärjestelmään edelleen toimitettavaksi.

Terveydenhuollon toimintayksikön, lääkärin ja lääninhallituksen velvollisuudesta ilmoittaa tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain
muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuolemansyyn selvittämisestä 1 päivänä kesäkuuta 1973 annetun lain (459/1973) 1, 2 ja 15 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

1 §

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille.

Terveystieteiden tutkimuskeskusten tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään ja lääninhallitukselle sekä lääninhallituksen edelleen Tilastokeskukselle siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Lääninhallituksen velvollisuudesta eräissä tapauksissa ilmoittaa kuolemasta väestötietojärjestelmään sekä kuolleenä syntyneestä tehtävästä ilmoituksesta säädetään asetuksella.

Tilastokeskuksen tehtävänä on säilyttää tämän lain nojalla sille toimitetut asiakirjat ja tiedot.

2 §

Kuolleen saa haudata tai ruumiin luovuttaa lääketieteen opetusta tai tutkimusta varten yliopistolle tai korkeakoululle vasta, kun kuolemansyy on siten selvitetty kuin asetuksella tarkemmin säädetään ja lupa hautaamiseen on annettu.

Luvan hautaamiseen antaa lääkäri, jollei asetuksella toisin säädetä.

4 luku

Kustannukset

12 a §

Todistus kuolleenä syntyneestä, kuolintodistus, lupa hautaamiseen ja kuolinselvitys on annettava maksutta.

15 §

Kuolemansyyn selvittämistä koskevat asiakirjat ovat salassapidettäviä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kuolemansyyn selvittämistä koskeviin asiakirjoihin sisältyviä tietoja saa antaa:

1) tuomioistuimelle, muulle viranomaiselle tai yhteisölle, jolla on tiedon saantiin laissa säädetty oikeus;

2) sille, jonka hakemuksesta tai suostumuksella kuolemansyyn selvittämiseksi tarpeellinen toimenpide on suoritettu;

3) vainajan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen;

4) vakuutus- tai eläkelaitokselle, jos luovuttamiseen on perusteltu tarve etuuden saamista koskevan hakemuksen käsittelemiseksi.

Tilastokeskus voi salassapitosäännösten estämättä hakemuksesta luovuttaa kuolintodistukseen sisältyviä tietoja myös tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten, jos luovutuksensaajalla on lakiin perustuva oikeus kerätä ja tallettaa tiedot. Kuolemansyyn selvittämistä koskeviin asiakirjoihin sisältyvien tietojen luovuttamisesta tieteelliseen tutkimukseen on muuten voimassa, mitä siitä yleisten asiakirjain julkisuudesta annetussa laissa (83/1951), henkilörekisterilaisissa (471/1987) ja henkilörekisteriasetuksessa (476/1987) säädetään. Luovutuksensaajat ovat velvollisia pitämään tiedot salassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Mitä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske maistraatteja ja kirkollisen väestörekisterin pitäjiä, joiden on pidettävä ennen lain voimaantuloa tietoonsa tulleet kuolemansyyt salassa.

3.

Laki**terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annettuun lakiin (559/1994) uusi 15 a § seuraavasti:

15 a §

*Velvollisuus ilmoittaa
syntymästä ja kuolemasta*

Terveydenhuollon ammattihenkilön velvollisuudesta ilmoittaa syntymästä ja kuolemasta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

1.

Laki**väestötietolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun väestötietolain (507/1993) 12 §:n 3 momentti sekä
lisätään lakiin siitä lailla 202/1994 kumotun 11 §:n tilalle uusi 11 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

11 §

Syntymä- ja kuolintietoja koskeva ilmoitusvelvollisuus

Terveystieteiden tutkimuskeskusten ja terveydenhuollon ammattihenkilön on ilmoitettava lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Lapsen äidin tai sen, jonka hoidossa lapsi on, on asetuksella tarkemmin säädetävissä tapauksissa ilmoitettava tieto lapsen syntymästä terveydenhuollon toimintayksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle väestötietojärjestelmään edelleen toimitettavaksi.

Terveystieteiden tutkimuskeskusten, lääkärin ja lääninhallituksen velvollisuudesta ilmoittaa tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään säädetään erikseen.

12 §

Eräiden laitosten ja sosiaalilautakunnan ilmoitusvelvollisuus

Syntymän ja kuoleman ilmoittamisesta säädetään asetuksella.

(3 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain
muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuolemansyyn selvittämisestä 1 päivänä kesäkuuta 1973 annetun lain
(459/1973) 1, 2 ja 15 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille.

Terveystieteiden tutkimuskeskusten tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään ja lääninhallitukselle sekä lääninhallituksen edelleen Tilastokeskukselle siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Lääninhallituksen velvollisuudesta eräissä tapauksissa ilmoittaa kuolemasta väestötietojärjestelmään sekä kuolleena syntyneestä tehtävästä ilmoituksesta säädetään asetuksella.

Tilastokeskuksen tehtävänä on säilyttää tämän lain nojalla sille toimitetut asiakirjat ja tiedot.

2 §

Kuolleen saa haudata tai ruumiin luovuttaa lääketieteen opetusta tai tutkimusta varten yliopistolle tai korkeakoululle vasta, kun kuolemansyy on siten selvitetty kuin asetuksella tarkemmin säädetään ja todistus hautaamista varten on annettu.

Edellä 1 momentissa mainitun todistuksen antaa lääkäri, ellei asetuksella toisin säädetä.

2 §

Kuolleen saa haudata tai ruumiin luovuttaa lääketieteen opetusta tai tutkimusta varten yliopistolle tai korkeakoululle vasta, kun kuolemansyy on siten selvitetty kuin asetuksella tarkemmin säädetään ja lupa hautaamiseen on annettu.

Luvan hautaamiseen antaa lääkäri, jollei asetuksella toisin säädetä.

4 luku

Kustannukset

12 a §

Todistus kuolleena syntyneestä, kuolintodistus, lupa hautaamiseen ja kuolinselvitys on annettava maksutta.

15 §

Tämän lain nojalla saatuja tietoja on lupa ilmaista ja kuolemansyyn selvittämisen yhteydessä syntyneitä asiakirjoja antaa tiedoksi ainoastaan tuomioistuimelle, muulle tietojen

15 §

Kuolemansyyn selvittämistä koskevat asiakirjat ovat salassapidettäviä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

saantiin oikeutetulle viranomaiselle ja henkilölle, jonka hakemuksesta tai suostumuksella kuolemansyyn selvittämiseksi tarpeellinen toimenpide on suoritettu, sekä vainajan lähimmälle omaiselle. Viimeksi mainitun suostumuksella saadaan tietoja kuitenkin antaa myös muille.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa on säädetty kuolemansyyn selvittämisen yhteydessä syntyneiden asiakirjojen julkisuudesta on voimassa, mitä asiakirjojen julkisuudesta on erikseen säädetty.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kuolemansyyn selvittämistä koskeviin asiakirjoihin sisältyviä tietoja saa antaa:

1) tuomioistuimelle, muulle viranomaiselle tai yhteisölle, jolla on tiedon saantiin laissa säädetty oikeus;

2) sille, jonka hakemuksesta tai suostumuksella kuolemansyyn selvittämiseksi tarpeellinen toimenpide on suoritettu;

3) vainajan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen;

4) vakuutus- tai eläkelaitokselle, jos luovuttamiseen on perusteltu tarve etuuden saamista koskevan hakemuksen käsittelemiseksi.

Tilastokeskus voi salassapitosäännösten estämättä hakemuksesta luovuttaa kuolintodistukseen sisältyviä tietoja myös tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten, jos luovutuksensaajalla on lakiin perustuva oikeus kerätä ja tallettaa tiedot. Kuolemansyyn selvittämistä koskeviin asiakirjoihin sisältyvien tietojen luovuttamisesta tieteelliseen tutkimukseen on muuten voimassa, mitä siitä yleisten asiakirjain julkisuudesta annetussa laissa (83/1951), henkilörekisterilaisissa (471/1987) ja henkilörekisteriasetuksessa (476/1987) säädetään. Luovutuksensaajat ovat velvollisia pitämään tiedot salassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Mitä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske maistraatteja ja kirkollisen väestörekisterin pitäjiä, joiden on pidettävä ennen lain voimaantuloa tietoonsa tulleet kuolemansyyt salassa.

